

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inozemstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din, Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, petek 17. junija 1938

Cena posamezni številki din 2.—

Veličasten potek III. kongresa trgovcev Jugoslavije

Velike manifestacije bolgarsko-jugoslovanskega prijateljstva

Za carinsko unijo med Jugoslavijo in Bolgarsko

V popolni solidarnosti nastopa jugoslovansko trgovstvo za svoje zahteve

S pomnim uspehom se je uvrstil nedeljski ljubljanski kongres v vrsto velikih vsedravnih kongresov jugoslovanskega trgovstva ter kakor skopljski in beograjski postal mejnik v zgodovini stanovskega gibanja jugoslovanskega trgovstva. Če je pomen skopljskega kongresa v tem, da je z njim zvezana ustanovitev osrednje organizacije jugoslovanskega trgovstva, če je pomen beograjskega kongresa v tem, da je z njim prestala naša osrednja organizacija prvo veliko preizkušnjo pred jugoslovansko javnostjo, potem pomeni ljubljanski kongres, da je organizacija jugoslovanskega trgovstva notranje že tako trdna, da jugoslovansko trgovstvo ne bo več samo naglašalo svojih zahtev, temveč jih začelo tudi uresničevati. Jugoslovansko trgovstvo je danes notranje tako okrepljeno, da mu ni več treba biti le v defenzivi proti škodljivcem nacionalnega trgovstva in nacionalnega gospodarstva, temveč more proti njim preiti v ofenzivo. In to bo tudi storilo.

A tudi po zunanjem poteku se ljubljanski kongres z uspehom uvršča med oba prva kongresa. Kakor v Skoplju in Beogradu, tako je bila tudi v Ljubljani udeležba na kongresu odlična in vsa zunanja slika kongresa imponantna. Kdor je vstopil v nabito polno dvorano hotela Union, se je v kratkem prepričal, da tu zborujejo gospodarski ljudje, ki dobro pretehtajo vsako besedo, ko jo pa izrečejo, potem ta beseda tudi drži. Težke ugotovitve so bile izrečene na kongresu, močni očitki so padli, vendar pa je bilo vse povedano v formi, da je vsakdo spoznal, da ima ta kritika samo konstruktiven namen. Nihče ni iskal cenjenih efektov, nihče ni licitiral navzdol, temveč vse zahteve in vse kritike so bile izrečene samo zato, da se dvigne naše gospodarstvo, da se pospešuje to, kar je v interesu vse celote.

V tem pa je tudi najodličnejši moralni uspeh kongresa. Trgovci so naravno nastopili za svoje interese, a nastopili tako, da so jasno manifestirali, da podrede svoje interese interesom celote. Zato pa tem manj morejo odstopiti od onih svojih interesov, ki so identični z interesi celote in zato se morajo te zahteve trgovstva izpolniti do zadnje konsekvence. Ljubljanski kongres je bil zato kljub svoji visoki formi absolutno nekompromisen, ker za očitne napake ni in ne more biti kompromisa.

To visoko stališče pa je mogel zavzeti kongres zaradi prave nacionalne zavesti našega trgovstva. Slavnostno zborovanje kongresa se je začelo z navdušenim pozdravom kralju. Tako je bilo podčrtano, da velja prva misel trgovstva predstavniku naše državne skupnosti — našemu kralju. In temu pozdravu je sledil močan pozdrav naš

vojski z zagotovilom, da bodo jugoslovanski trgovci vedno do zadnjega izpolnili svoje dolžnost do domovine. V tej nacionalni zavesti so bili napisani in izgovorjeni vsi referati in vsi govori in v tem je vzrok, da se bili na tako visoki stopnji.

Poseben pomen je dala ljubljanskemu kongresu številna navzočnost bolgarskih trgovcev pod vodstvom ministra Veleva. Niso pa prišli bolgarski trgovci na ljubljanski kongres le kot paradni gostje, temveč kot pravi udeleženci kongresa, ki so sodelovali pri delu kongresa in ki so v lepi slogi z jugoslovanskimi trgovci položili solidne temelje za praktično sodelovanje obeh narodov. Referat dr. Sipičevskega je v celoti zajel ves problem bolgarsko-jugoslovanskih odnošajev in pokazal pravo pot k resničnemu zblizanju. Nikdar v povojni dobi se ni bila zahteva po carinski uniji med Jugoslavijo in Bolgarsko postavljena tako jasno in odločno ko na ljubljanskem kongresu. Tudi zaradi tega je postal ljubljanski kongres mejnik, kot začetek pozitivnega praktične-

ga dela za izvedbo velike južnoslovanske misli. In to praktično delo so pozdravljali zborovalci, ko so prirejali navdušene ovacije bolgarskim trgovcem in se jim na ta način zahvaljevali za njihov prihod na ljubljanski kongres. Javnost noče več samo poslušati lepe deklaracije o zblizanju z bolgarskim narodom, temveč hoče, da se začne to zblizanje tudi praktično izvajati. Na ljubljanskem kongresu se je začelo.

Se v enem oziru ima ljubljanski kongres naravno izreden pomen. Nekateri so se bali, da bi odlično stališče političnega Zagreba moglo zmanjšati pomen ljubljanskega kongresa. Ta račun se je izkazal kot popolnoma napačen. Hrvati niso izostali od kongresa, temveč na njem tudi aktivno sodelovali. Kongres nam je jasno pokazal, da je jugoslovansko trgovstvo že odraslo dobi, ko so drugi skrbeli za trgovske interese, ker bodo te interese branili trgovci sami. Zato je šel kongres z dostojanstvom v svoje pravo pričrčnega moža preko teh poskusov političnega vplivanja na delo in bo

z delom ter z uspehi dosegel, da bo stanovska zavest zmagala med trgovstvom na vsej štiti.

Nujno potrebni so kongresi jugoslovanskega trgovstva, ker na njih se utrjuje vez med trgovci Jugoslavije, da so z vsakim kongresom trdnost celota. Na teh kongresih spoznava trgovstvo svoje voditelje in more se osebno prepričati, da so to možje, ki nesebično in z vso požrtvovalnostjo delajo za napredek trgovstva in jugoslovanskega gospodarstva. In o tem so se trgovci že do dobra prepričali, za to so pričale njih navdušene ovacije našim voditeljem, zlasti predsedniku Saviću ter drugim našim voditeljem Vreščiću, Vidmarju, Džavriću itd. Z optimizmom more gledati jugoslovansko trgovstvo v bodočnost, ker je vojska zbrana, njej na čelu pa pravi voditelj.

Ni bila lahka stvar izvesti organizacije kongresa in z vsem prepričanjem moremo reči, da se organizacija kongresa ne bi nikdar tej meri posrečila, če ne bi ljubljanski trgovci s tako vzorno po-

žrtvovalnostjo delali za kongres. Ni na vse zadnje naša stvar, da ocenjujemo njih delo, vendar pa bi zanemarili svojo dolžnost kot kronisti, če se ne bi z vsem priznanjem spominjali dela načelnikov posameznih odsekov. To, kar so ti storili, bo vedno v čast ljubljanskemu trgovstvu.

Seveda je kongres pokazal tudi nekatere pomanjkljivosti tako v sami organizaciji trgovstva, kakor je tudi razkril, da še ni povsod stanovska zavest na pravi višini. Ne zakrivamo si teh pomanjkljivosti, ker se nikdar ne ogibamo resnici, temveč bomo nasprotno vse te pomanjkljivosti ugotovili, da jih čimprej odpravimo.

Za nami je III. veliki kongres trgovstva Jugoslavije, za nami so veliki kongresni dnevi, ki pomenijo visoko moralno zmago jugoslovanskega trgovstva. Pred nami pa so vsi veliki cilji in vse velike ideje, za katere se bori jugoslovansko trgovstvo in za katere se bo sedaj po zmagovitem ljubljanskem kongresu borilo še s podvojeno silo.

Otvoritveni govor predsednika St. Vidmarja:

Nabito polna je bila dvorana, svečano razpoloženje je vladalo v njej in napeta pozornost se je opažala na obrazih vseh, ko je vstal predsednik kongresa Stane Vidmar in otvoril kongres. In ta napetost ni minila ves čas kongresa, pa čeprav je trajal od 9. pa do poln ene in čeprav je bila dvorana v dvorani vedno večja.

tudi vse naše oblasti. Z glasnim pritrjevanjem vseh se jim je predsednik Vidmar iskreno zahvalil. Seveda pa so bile odlično zastopane tudi vse naše gospodarske organizacije. Tudi njim velja naša zahvala.

govino in industrije g. dr. Milana Vrbanića (Živio-klici). Nas veseli, da se je g. minister potrudil na naš kongres, da sam vidi in sliši, kaj vse naše trgovce teži in boli, da se prepriča, da zahteve, ki jih ponavljamo že predolgo, niso merne kake kaprice nas nekoliko predstavnikov trgovskih organizacij, marveč da predstavljajo vse

tervencijam itd. nismo prišli še skoro niti korak naprej. Res je, da se nam je z odločujoče strani priznalo, da so naše zahteve upravičene, da ni prav za prav nobenih pravih razlogov proti ugoditvi, res je, da se nam je že ponovno obljubljalo, da se bo ugodilo tem zahtevam, toda tudi kr. vlada se mora zavedati, da so razmere v trgovini postale nevzdržne, da trgovcem ni pomagano z obljubami, da se mora nujno preiti od obljub k dejanjem, ker od obljub trgovci žal ne morejo živeti. (Tako jel Glasno odobravanje.)

Prosimo Vas, gospod minister, da poslušate naša poročila s polnim razumevanjem in nam kot naš resorni minister pomagajte v borbi za izpolnjenje naših pravičnih in upravičenih zahtev. Gospodar čast mi je pozdraviti na tem slavnostnem zborovanju bana dravske banovine g. dr. Marika Natlačenca. (Živio-klici.) Gospodu banu se moram tudi na tem mestu zahvaliti za vso materialno in moralno podporo, ki smo je bili deležni z njegove strani pri organizaciji kongresa. Prosimo Vas g. ban, da tudi v bodoče pokažete polno razumevanje za naše stanovske zahteve. (Živio!)

Gospoda! Ko tu pozdravljam predstavnik naše oblasti, mi je v prav posebno zadoščenje, da lahko pozdravim med nami tudi zastopnika naše slavne, junaške narodne vojske, g. divizijskega generala Djordje Lukića. Smatram v teh nemirnih in nesigurnih časih za prav, da izjavljam v imenu vseh nas, v imenu vseh jugoslovanskih trgovcev, da smo trgovci

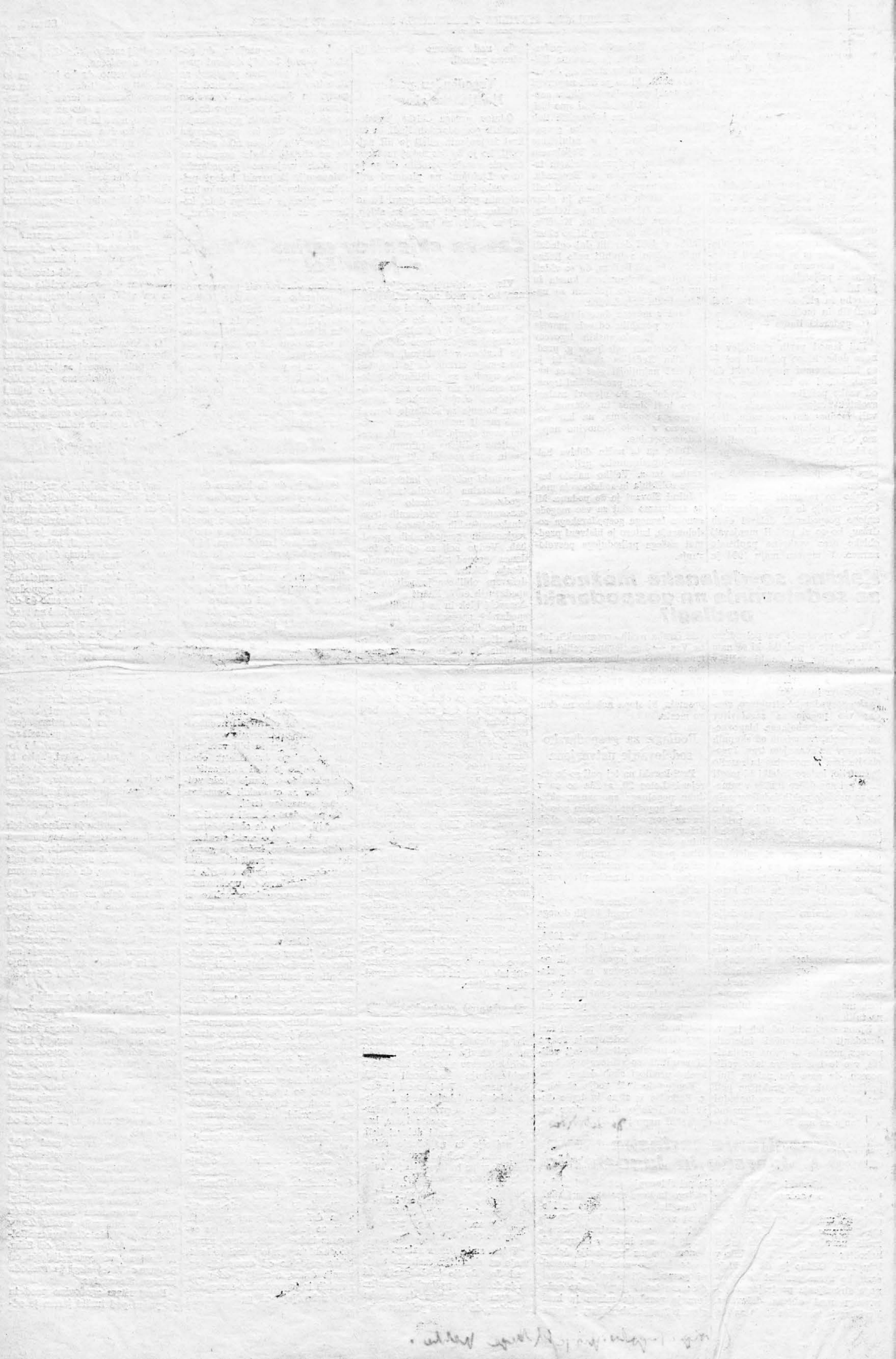
te zahteve enodusne sklepe vseh naših organizacij, ter da so za temi zahtevami složno in nepopustljivo prav vsi trgovci Jugoslavije. (Tako je!)

Gospod minister! Naše izjave, naši referati in naše resolucije so včasih trpke in ostre. Toda temu se ni čuditi, če moramo konstatirati, da v vseh teh zahtevah trgovcev tako važnih in prevažnih vprašanjih, kljub vztrajnemu delu, apelom, predstavkam, in-

Otvorjam III. kongres trgovcev kr. Jugoslavije in Vas vse prav iskreno pozdravljam. Dovolite mi, da pred pričetkom izvršim sklep Centralnega predstavništva in predlagam, da se pošlje brzojavni pozdrav Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu. (Viharni živio-klici, godba zaigra jugoslovansko himno.)

Gospoda! Dolžnost imam pozdraviti na našem zborovanju zastopnika kr. vlade, ministra za tr-

Pogled na kongres, ko čita glavni tajnik Zveze bolgarskih trg. združenj dr. Mirko Sipičevski svoj znameniti referat

Information on the
situation of the
country

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a signature or date.